

ETNO

MUSIKOLOGIAN

VUOSIKIRJA 4

Toimittaja Erkki Pekkilä

ETNOMUSIKOLOGIAN
VUOSIKIRJA 1991-92

SUOMEN ETNOMUSIKOLOGINEN SEURA
HELSINKI

Etnomusikologian vuosikirjan aiemmin ilmestyneet osat:

Vol. 1 (1986)

Vol. 2 (1987-1988)

Vol. 3 (1989-1990)

Toimitusneuvosto:

Ilkka Kolehmainen (FM, kansanmusiikki-instituutti)

Heikki Laitinen (leht., Sibelius-Akatemia)

Timo Leisiö (prof., Tampereen yliopisto)

Jukka Louhivuori (apul. prof., Jyväskylän yliopisto)

Pirkko Moisala (toht., Turun yliopisto)

Erkki Pekkilä (dos., Helsingin yliopisto)

Copyright © kirjoittajat

Taitto: Tarja Nikki

Toimitussihteeri: Björn Eklund

GUMMERUS KIRJAPAINO OY
JYVÄSKYLÄ 1992

ISSN 0783-6821

Sisällys

Improvisointi ja säveltäminen

- Abstraktiset ja konkreettiset mallit The Beatles-yhtyeen musiikissa. *Yrjö Heinonen* 5
Skaalapohjainen näkökulma Miles Davisin ja George Bensonin "So What" –
improvisaatioissa. *Vesa Liukko* 56

Akustiikka

- Akustiikan tutkimus etnomusikologiassa. *Jukka Louhivuori* 68
Tauno Ahon polkansoitto sound designer -maailmassa. *Markku Lepistö* 87

Musiikkimaku

- Konserttimusiikki - mennyttä historiaa nykypäivässä. *Timo Cantell* 110
Musiikkia kaksikymmentä vuotta: Yle 1970-1989. *Tapio Lipponen* 122

Suomi ja Karjala

- Karjalaiset joiut. *Nina Lavonen* ja *Sandra Stepanova* 142
Vienan-Karjalan joikusävelmistä (1916). *A.O. Väisänen* 156
Veisuun ehdot: Virsitekstin ja sävelmän keskinäisestä riippuvuudesta
herännäisveisuussa. *Sinikka Järvinen* 158

Eurooppa

- Virolaisen kansanmusiikin historialliset kerrostumat ja tyyli. *Ingrid Riiütel* 183
Flamenco-kitaransoitto ja kappalelajit. *Kari Suvilehto* 200
Akkulturaatio Bosnian muslimien musiikkikulttuurissa. *Risto Pekka Pennanen* 224

Teoria ja metodit

- Miten tiedettä tutkitaan. *Arja Kunnela* 242
Musiikki kulttuurihistoriassa: Normi- ja arvotutkimuksen
näköaloja. *Jukka Sarjala* 252

Kirjoittajat

269

Ohjeita kirjoittajille

270

Kirjoittajat

Timo Cantell, yht.kand., harjoittaa jatko-opintoja Englannissa Lancasterin yliopiston sosiologian laitoksella.

Yrjö Heinonen, fil. lis., toimii yliassistenttina Jyväskylän yliopiston musiikkitieteen laitoksella ja valmistelee parhaillaan väitöskirjaansa.

Sinikka Järvinen, mus.kand., toimii kansanmusiikin lehtorina (laulu ja kanteleensoitto) Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiosastolla.

Arja Kunnela, yht.kand., toimii johtajana Laukaan Vihtavuoren kirjastossa.

Markku Lepistö, mus.kand., toimii koulutussihteerinä Suomen Kansanmusiikkiliitossa.

Tapio Lipponen, yht. kand., toimii projektipäällikkönä Suomen Yleisradiossa.

Vesa Liukko, fil.kand., toimii Ylä-Savon musiikkikoulun rehtorina Iisalmessa.

Jukka Louhivuori, FT, on Jyväskylän yliopiston musiikkitieteen apulaisprofessori. Hän on perehtynyt erityisesti suomalaisiin hengellisiin kansansävelmiin (väitöskirja *Veisuun vaihtoehdot*). Akustiikkaan liittyvien tutkimusten lisäksi hän on viime vuosina tarkastellut runosävelmiä kognitiivisen musiikkitieteen näkökulmasta ja tutkinut runosävelmien oppimista ja improvisointia hermoverkkosimulaatioiden avulla.

Risto-Pekka Pennanen, fil.kand., toimii kansanperinteen, erityisesti kansanmusiikin vs. assistenttina Tampereen yliopistossa ja valmistelee lisensiaatintyötään.

Ingrid Rüütel on Viron Kielen ja kirjallisuuden tutkimuksen laitoksen kansanmusiikkiosaston johtaja Tartossa.

Jukka Sarjala, fil.lis., toimii Turun yliopistossa kulttuurihistorian va. yliassistenttina.

Kari Suvilehto, fil.maist., on opiskellut flamenconsoittoa Madridissa ja Granadassa ja toimii Kempeleen kansalaisopiston musiikinopettajana.

A. O. Väisänen (1890-1969), suomalainen kansanmusiikintutkija ja professori.

Ohjeita kirjoittajille

Ehdotukset etnomusikologian vuosikirjaan 1992 tuleviksi artikkeleiksi pyydetään lähettämään kirjan toimittajalle seuraavalla osoitteella: Dos. Erkki Pekkilä, Musiikkitieteen laitos, Vironkatu 1, 00170 Helsinki, puh. (90) - 191 7873, FAX. (90) - 191 7955. Materiaalin viimeinen jättöpäivä on 15.8.1992. Toimitustyön helpottamiseksi käsikirjoitusten laatijoita pyydetään ottamaan huomioon seuraavat seikat:

1. Artikkelit on laadittava tekstinkäsittelylaitteella (IBM tai MacIntosh) ja mielellään Word Perfect tai MsWord -kirjoitusohjelmalla. Levyke pyydetään lähettämään käsikirjoituksen mukana.

2. Mikäli kirjoittajalla ei ole käytössään tekstinkäsittelylaitetta, myös siististi kirjoituskooneella tehty versio käy. Koska tällaiset tekstit muunnetaan skannerin avulla tietokonemuotoon, niissä ei saa olla mitään ylimääräisiä kynällä tehtyjä merkintöjä – kone ei pysty näitä lukemaan.

3. Tietokonemuotoinen teksti pyydetään laatimaan ilman kursivoiteja, tavuviivoja, sisen-nyksiä tai koneen omalla automatiikalla laadittuja alaviitteitä – nämä nimittäin yleensä katoavat, kun teksti toimitustyön aikana siirretään kirjoitusohjelmasta toiseen. Samasta syystä tekstistä on syytä aina liittää mukaan paperikopio, jotta toimituksessa tiedetään, miltä tekstin siirto-operaation jälkeen pitäisi näyttää. Halutut kursivoinnit voi merkitä paperikopioon alleviivaamalla kynällä haluttu kohta ja merkitsemällä sivun laitaan "kurs."

4. Jos tekstiin tulee kuvia tai taulukoita, nämä pyydetään numeroimaan, kirjoittamaan puhtaaksi ja liittämään tekstin loppuun erilliselle paperille. Kuvien paikat tekstin sisällä osoitetaan kirjoittamalla sulkeisiin sana "kuva" ja ao. kuvan numero: (Kuva 1), (Kuva 2) jne.

Jos tekstiin tulee nuottiesimerkkejä, nämä kirjoitetaan puhtaaksi, numeroidaan ja laiteetaan peräkkäin erilliselle paperille. Nuottien paikat tekstissä osoitetaan kirjoittamalla sulkeisiin sana "esim." ja nuottiesimerkkiä vastaava numero: (Esim. 1), (Esim. 2) jne.

Johdonmukainen numerointi on välttämätöntä sen takia, että teksti joudutaan toimitustyön aikana erottamaan kuvista ja nuottiesimerkeistä. Tekstistä yksinään otetaan useita korjauslukoversioita ja vasta lopullisessa taitovaiheessa siihen yhdistetään esimerkit. Näiden numerointi ja tekstin sisässä kulkevat sulutetut, numeroidut paikanmerkit takaavat sen, että kuvat ja nuotit tulevat varmasti oikealle paikalleen.

5. Jos tekstiin tulee alaviitteitä, nämä pyydetään numeroimaan ja liittämään omaksi luettelokseen tekstin loppuun. Alaviitteen paikka tekstissä osoitetaan kirjoittamalla sulkeisiin "viite" ja viitteen numero: (Viite 1), (Viite 2) jne. Tekstinkäsittelyohjelman oman alaviite-automatiikan käyttö on kiellettyä, koska näin tehdyt viitteet eivät yleensä ole siirrettävissä tietokoneohjelmasta toiseen. Kirjassa alaviitteet sitten kyllä tulevat normaalisti sivun alalaitaan, mutta tämä tehdään toimituksen tekstinkäsittelyohjelman omalla automatiikalla.

6. Lähdeviitteet pyydetään laatimaan ns. sulutetulla systeemillä: (Väisänen 1916, 83), (Feld 1980, 53-63) jne. Varsinainen lähdeluettelo tulee artikkelin loppuun, ja se laaditaan systeemillä, jossa julkaisun vuosi tulee välittömästi tekijän nimen jälkeen. Mallia voi katsoa vuosikirjan vanhoista volyyeistä.